Цахим нэг цонхны санаачлага – Монголын Гааль

Т.Шинэцэрэг
Гаалийн Ерөнхий Газар
9 сарын 29 Улаанбаатар хот

Нэг цонх нь Засгийн Газарт

- Нэг цонх нь техникийн нийлмэл шийдэл бүхий асуудал боловч удирдлага, улс төрийн, бодлогын болон хууль эрх зүйн асуудлуудыг эхлэн шалгахгүйгээр ажиллах боломжгүй.
- Техникийн бодлогоо хийхээс өмнө хууль эрх зүй, удирдлагын бодлого нь боловсруулагдсан байна.

Нэг цонх нь Засгийн Газарт

- Нэг цонх нь худалдаа болон тээвэр хийж буй талуудын төрийн бүх импорт, экспорт, транзиттай холбоотой шаардлагтай стандартчилагдсан мэдээлэл болон бичиг баримтуудыг бөглөж өгөхөд зориулагдсан нэг нэвтрэх оролт бүхий үйлчилгээ юм.

UN/CEFACT Rec 33

Өнөөгийн байдал

- Цаасан хэлбэрээр бичиг баримт бүрдүүлдэг
- Цаг хугацаа шаардсан 2-5 хоног
- Нүүр тулсан харьцаа
- Худалдааны өртөг нэмэгддэг
- Олон байгууллага дамждаг
- Хүнд суртал авилга өртөх магадлал их гэх мэт...

Өнөөгийн байдал

- Тогтоол шийдвэрүүд

2006.10.18 ЗГ-ын 251 тогтоол

Гадаад худалдааны Нэг Цонх байгуулах

2006.11.15 Сангийн сайдын 370 тоот тушаал

2007.05.23 ЗГ-ын 131 тоот тогтоол

Гадаад худалдааны ЦНЦ байгуулах үндэсний хөтөлбөр баталсан

2007.09-р сар Сангийн сайдын шийдвэр

Үйл ажиллагааны нэгдсэн төлөвлөгөө

Нэг цонх болон транзит Монгол нь үндэсний зорилт

Нэг цонх нь Засгийн Газарт

- Нэг хаалга - орох гарах
- Гадаад худалдааны холбоотой стандартчилагдсан өгөгдөл
- Хууль эрх зүйн актууд
- Нэгдсэн эрсдийн үнэлгээтэй
- Цаг хугацааг хэмнэсэн
- Худалдааны зардал багасах
- Нээлттэй ил тод болно

Нэг цонх нь Засгийн Газарт

- Өгөгдөл оруулах нэг цэг
- Харгалзах агентлагруу мэдээлэл нь дамжуулагдана
- Өгөгдөлийг дахин ашиглаглах – нэг удаа оруулаж олон удаа ашиглах
- Стандартчилагдсан өгөгдөл
- Тайлан, хяналт хийх боломж
- Хүнд суртал, авилгалаас ангид

Нэг цонх бидний бодит байдал

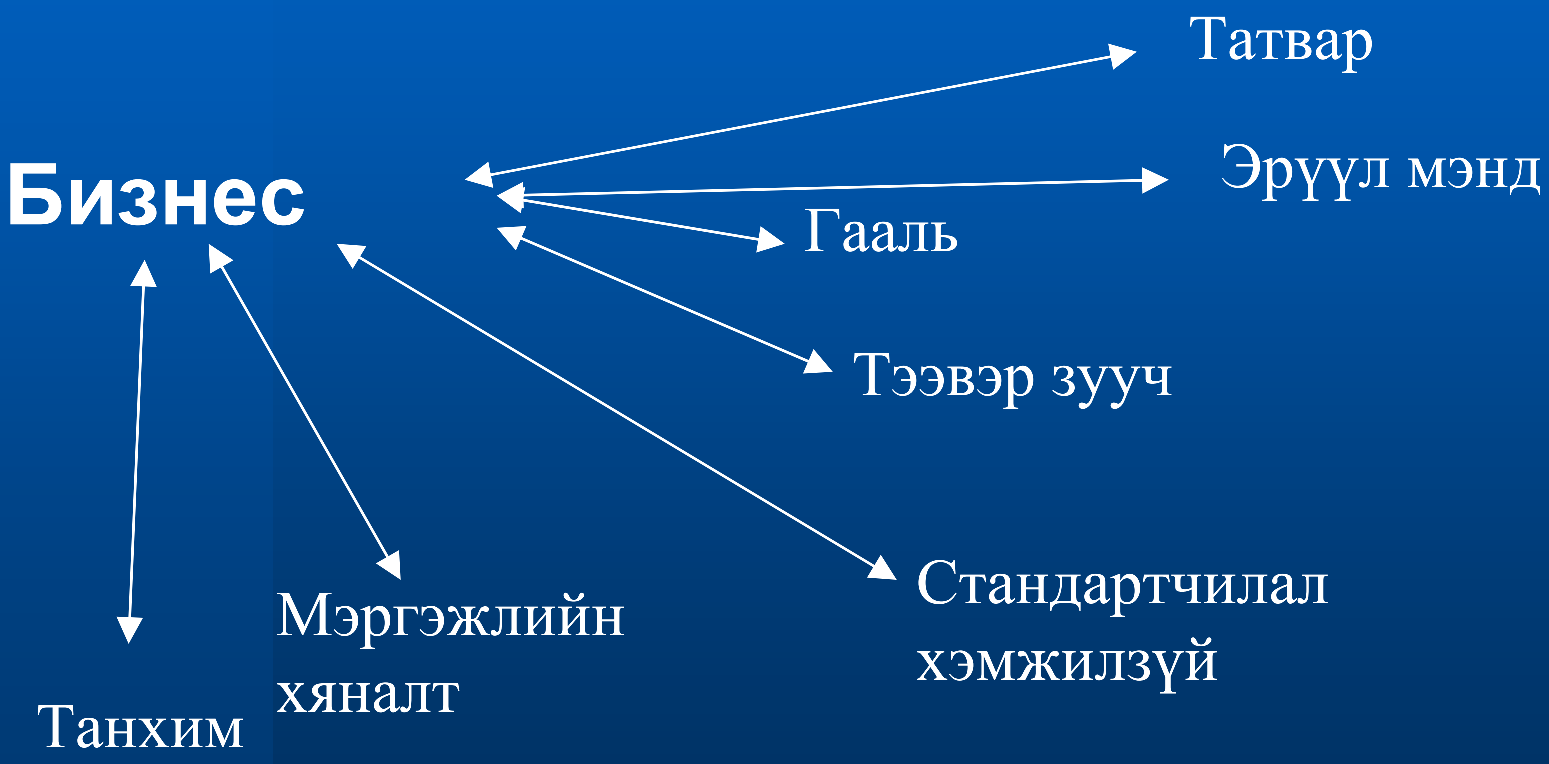

Нэг цонх бидний бодит байдал

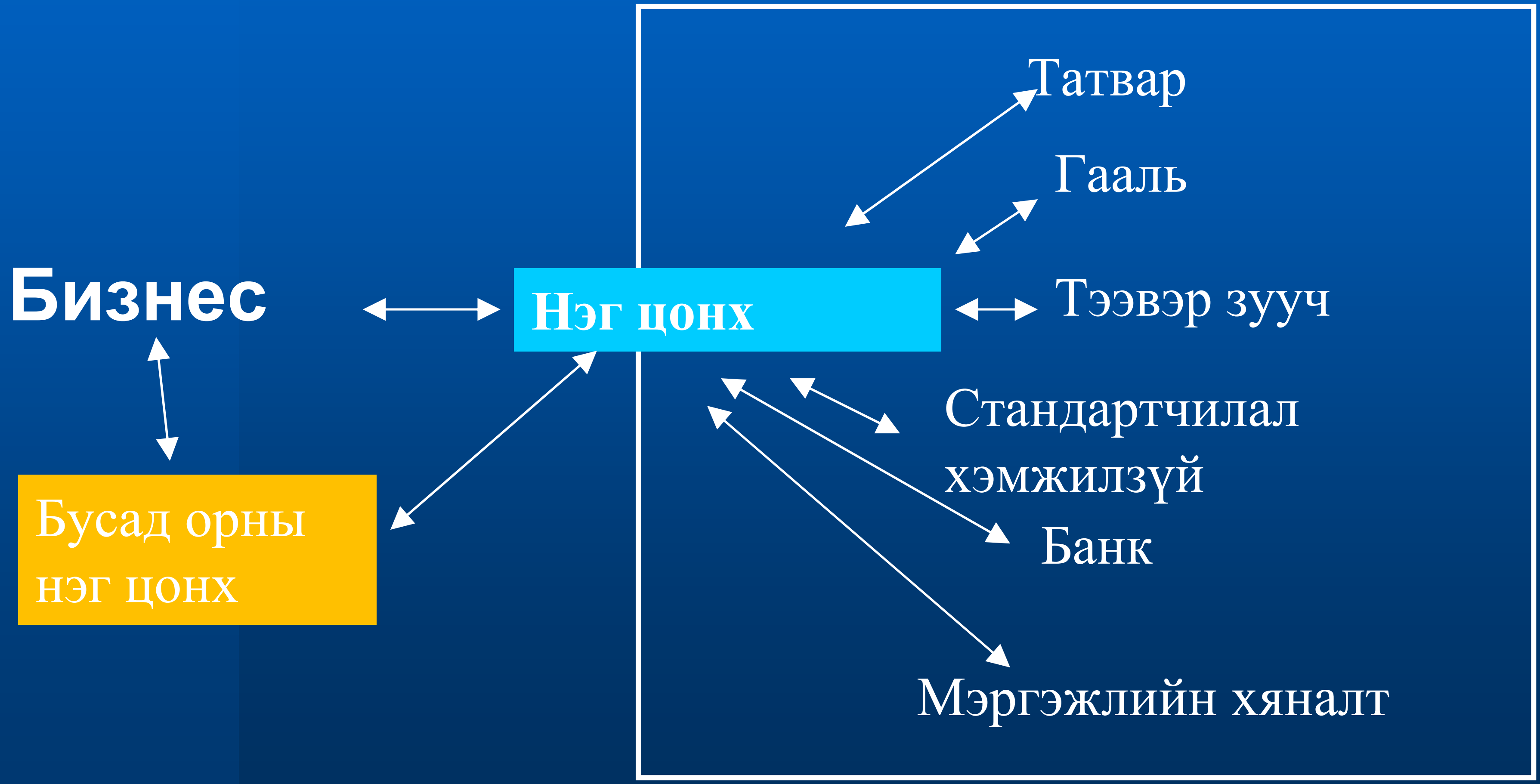

Нэг цонх бидний бодит байдал

- Дэлхийн банкны судалгаа

Хил дамнасан худалдаа

	2008	2009
Монгол	149	156

Нэг цонх бидний бодит байдал

- Үндэсний хөтөлбөр хийгдсэн
- ҮХТХХ , Гааль-Танхим ЦНЦ ажлын хэсэг
- Дэд хороодыг байгуулах
- Өгөгдөлөө ижилсгэж нэгтгэх мастер бичиг баримт үүсгэх /UNeDoc, UN Layout Key/
- Хэрэгжүүлэх баг үүсгэх

Нэг цонх өгөгдөлийг ижилсүүлэх

- Олон улсын стандартыг дагах
- Давхардал нөөц хувийг багасгах
- Олох, Тодорхойлох, шинжилэх, дүгнэх
- ДГБ Өгөгдөлийг ижилсүүлэх гарын авлага хувилбар 2-ыг дагах

НҮБ-ын Лэйоит Кей
LayoutKey

Олон улсын түвшин

International
SectoralLayoutKey

International
StandardForm

Үндэсний түвшинд

National
LayoutKey

National
Master

National
StandardForm

Хүндэрлүүд

- Цахим нэг цонхны ойлголт зөрөөтэй байх
- Мэдээллийн технолгийн зөрүүтэй байдал
- ЦНЦ хэрэгжүүлэх тодорхойгүй төлөвлөгөө
- ЦНЦ цар хүрээ бага “гааль төрийн байгууллагын холбоо, B2G гэж ойлгож байгаа”
- ЦНЦ-ын үйл ажиллагааны загвар тодорхойгүй

Гаалийн шинэчлэл төсөл

- Цар хүрээ
  - Гааль болон худалдааны талуудын мэдээллээ үр ашигтай хувиарлах мэдээллийн системыг бий болгож цахим гааль болох
- Үр ашиг
  - Хэрэглэгч төвтэй гааль, эрсдлын удирдлага, цахим гаалийн бүрдүүлэлт, бусад төрийн байгууллагуултай мэдээлэл солилцох боломж гэх мэт …

Гаалийн шинэчлэл төсөл

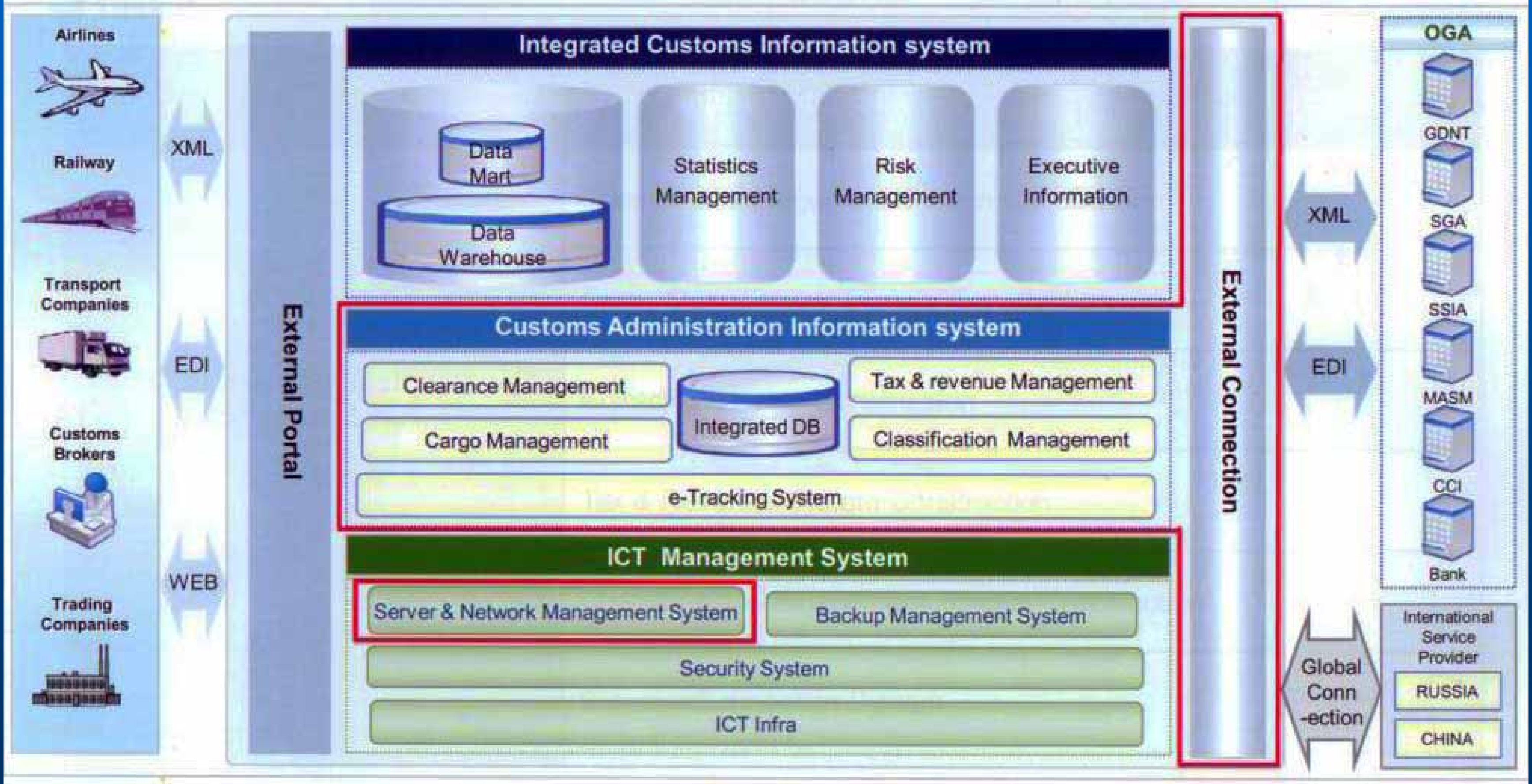

Олон улсын стандартууд

- WCO Data Model v3
- UNeDoc- United Nations Electronic Trade Documents
- UN Layout Key
- UNTDED United Nations Trade Data Elements Directory
- UN/CEFACT’s Core Component Library (CCL).

Анхаарал тавьсанд баярлалаа.